

ІНВЕСТУВАННЯ СТАРТАП-ПРОЕКТІВ В УКРАЇНІ INVESTMENT OF STARTUP PROJECTS IN UKRAINE

УДК 658.334.5

<https://doi.org/10.32843/infrastuct36-18>**Гук О.В.**

к.е.н., доцент,
доцент кафедри менеджменту
Національний технічний
університет України
«Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського»

Мохонько Г.А.

к.е.н., доцент,
доцент кафедри менеджменту
Національний технічний
університет України
«Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського»

У статті розкрито проблеми інвестування стартап-проектів в Україні. Авторами проаналізовано дані світового рейтингу стартап-проектів сервісу Startup Ranking. Розглянуто місце стартап-проектів України серед інших країн у 2016 р. Здійснено порівняльну характеристику позиції України в 2016 р. та в 2018 р. Наведено перелік різних країн світу, ранжованих за кількістю зареєстрованих стартап-компаній. Виокремлено найбільшу і найменшу кількість стартап-компаній, які зареєстровано в різних країнах світу. У статті досліджено рейтинг найбільш актуальних українських проектів у 2017–2019 рр., проранжованих за рангами та оцінкою проектів. Проекти ідентифіковано за роками заснування (2017–2019 рр.), послідовністю серед інших проектів, оцінкою та основними характеристиками. Авторами досліджено особливості вітчизняних стартап-проектів і визначено, що більша частина проектів присвячена ІТ-сфері. Проаналізовано особливості інвестування стартап-проектів серед бізнес-ангелів та інвестиційних компаній.

Ключові слова: інвестування стартап-проектів, ранжування стартап-компаній, стартап-сервіс, вітчизняні стартап-проекти, інвестори.

В статті раскрыты проблемы инвестирования стартап-проектов в Украине. Авторами проанализированы данные мирового рейтинга стартап-проектов сервиса Startup Ranking. Рассмотрено место стартап-проектов Украины среди других стран в 2016 г. Осуществлена сравнительная характеристика позиции Украины в 2016 г. и в 2018 г. Приведен перечень разных стран мира за рангом количества зарегистрированных стартап-компаний. Выделено наибольшее и наименьшее количество стартап-компаний, которые зарегистрированы в разных странах мира. В статье исследовано рейтинг наиболее актуальных украинских проектов в 2017–2019 гг., проранжированных по рангам и оценке проектов. Проекты идентифицированы по годам основания (2017–2019 гг.), последовательности среди других проектов, оценке и основным характеристикам. Авторами исследованы особенности отечественных стартап-проектов и определено, что большая часть проектов посвящена ИТ-сфере. Проанализированы особенности инвестирования стартап-проектов среди бизнес-ангелов и инвестиционных компаний.

Ключевые слова: инвестирование стартап-проектов, ранжировка стартап-компаний, стартап-сервис, отечественные стартап-проекты, инвесторы.

In the article the problems of investing of startup projects are exposed in Ukraine. Authors are analyse information of the world rating of startup projects of service of Startup Ranking. In the article the place of startup projects of Ukraine is considered among other countries in 2018 year. Comparative description of position of Ukraine is carried out in 2016 year and in 2018 year 27 countries of the world are presented after a place in rating and amount of the registered startup companies. In the article the list of different countries of the world of rang is given after the amount of the registered startup companies and mestome in the general rating. The most and the least amount of startup companies which are incorporated in the different countries of the world is selected. In the article investigational rating of the most actual Ukrainian projects in 2017–2019 years proranzhovanih after the areas of foundation, grades and estimation of projects. Projects are identified after the years of foundation (2017–2019 years), by a sequence among other projects, by an estimation and basic descriptions. The features of domestic startup projects are investigational authors and certainly, that greater part of projects is devoted IT to the sphere: web sites, program on-line, new additions. Research of a particular branch Association UVCA is resulted as a catalogue of «Ukrainian Investor Book 2017» activity of 34 companies is represented in which: company name, contact information, brief-case of investments, factors of investing and other information. The features of investing of startup projects are analysed among business of angels and investment companies. Work is described the Internet of platform of Startup Network on which is concentrated the robot of different startup projects, investment projects and their co-operating with investors in direction of receipt of credit or sale of business. In the article by authors certainly basic investors of startup projects of Ukraine: business-angels and institutional investors. The features of investing on the stages of life cycle of startup projects are described.

Key words: investing of startup projects, ranzhuvannya of startup companies, startup service, domestic startup projects, investors.

Постановка проблеми. Проблема інвестування стартап-проектів останнім часом перебуває в центрі уваги економічної науки. Активізація розвитку стартап-руху пояснюється розвитком нової моделі економіки в Україні – «Економіки, яка базується на знаннях», що зумовлює актуальність цієї статті.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні та практичні засади інвестування стартап-проектів, інвестиційні механізми та перспективи розвитку стартап-компаній досліджують у своїх працях вітчизняні науковці: В.М. Гесць, О.А. Гавриш [1], О.Є. Кузьмін та ін.

Постановка завдання. Метою статті є аналіз інвестування вітчизняних стартап-проектів та ранжування зареєстрованих стартап-компаній в Україні за різними ознаками.

Виклад основного матеріалу дослідження. Розвиток інформаційних технологій в Україні

сприяє створенню нових бізнес-моделей та стартапів. За даними світового рейтингу стартапів сервісу Startup Ranking Україна в 2018 році посідає 42 місце серед 190 країн. За результатами аналізу, в Україні у 2018 р. зареєстровано щонайменше 255 стартап-компаній. В Австрії, наприклад, де реалізуються ініціативи з підтримки стартапів, створено необхідні передумови, а бізнес-середовище є набагато кращим, ніж в Україні, було зареєстровано щонайменше 275 стартап-компаній, і посідає вона 39 місце в рейтинговій таблиці.

У таблиці 1 наведено перелік 27 країн світу, ранжованих за кількістю зареєстрованих стартап-компаній, наведено країни, що займають перші 25 місць, Україна – 42 місце, останнє місце – Нігерія [2].

Наведені дані таблиці 1 свідчать, що найбільша кількість зареєстрованих стартап-компаній припадає на США – 47 123, що підтверджує тенденцію останніх

Таблиця 1

Рейтинг країн світу, ранжованих за кількістю зареєстрованих стартап компаній

Країна	Місце у рейтингу	Кількість зареєстрованих стартап компаній
США	1	47 123
Індія	2	6 789
Великобританія	3	5 027
Канада	4	2 551
Індонезія	5	1 143
Німеччина	6	2 022
Австралія	7	1 525
Франція	8	1421
Іспанія	9	1 230
Бразилія	10	1 079
Італія	11	871
Нідерланди	12	860
Ізраїль	13	828
Сингапур	14	696
Перу	15	664
Швейцарія	16	648
Нігерія	17	629
Швеція	18	610
Росія	19	579
Китай	20	557
Японія	21	554
Бельгія	21	528
Єгипет	22	512
Мексика	23	484
Колумбія	24	477
Фінляндія	25	423
Україна	42	255
Нігерія	190	1

Джерело: складено на основі [2]

Таблиця 2

Рейтинг вітчизняних стартап проектів за роками, рангами та оцінкою проекту

№ з/п	Назва проекту	Рік, область заснування	Ранг (послідовність серед стартапів світу)	Оцінка стартап-проекту, дол. США	Опис стартап-проекту
1	2	3	4	5	6
1	Snovio	2017, Чернігівська	520	78 549	Всебічна платформа, що дає змогу маркетологам, представникам продажів та іншим професіоналам генерувати потенційних клієнтів на веб-сайтах, соціальних каналах та базах даних, збагачувати та перевіряти їх.
2	Site-checker.pro	2017, Київ	1 051	74 832	Безкоштовна на сторінці SEO-перевірка. Сайт надає звіт про Search Engine Optimization Specialist (SEO) (оптимізація сайту в пошукових системах) за 100+ параметрами за допомогою найкращої перевірки веб-сайту. Здійснює детальний аудит сайту.
3	Krarser	2017, Київ	1 383	72 297	Професійний інструмент дослідження ключових слів. Надає тисячі пропозицій з Google, Bing, YouTube, eBay, Amazon тощо
4	Copywritely	2018, Київ	1 802	69 200	Допомагає знаходити помилки в змісті та редагувати текст одразу в онлайн-редакторі: перевірити вміст на унікальність, наявність зайвих фраз, вміст начинки для ключових слів. Допмагає вдосконалити технології створення контенту для цифрових маркетологів, SEO-фахівців, менеджерів проектів.
5	Plerdy	2017, Львівська область	4 113	45 868	Рішення SaaS для веб-сайту та/або підвищення курсу конверсії в інтернет-магазині. Продукт складається з інструментів для збору та обробки даних, повного аналізу та аналітики. Отже, можна приймати важливі рішення щодо вдосконалення свого веб-сайту або інтернет-магазину.

років. Для порівняння: в 2016 р. Україна посідала 33 місце серед 150 країн, а кількість зареєстрованих стартап-компаній становила 141. В Австрії було реалізовано і зареєстровано 132 стартап-компанії, тому вона і займала позицію нижче, ніж Україна [3].

Розглянемо рейтинг найбільш актуальних українських проектів у 2017–2019 рр., де ранжування здійснено за роками, рангами та оцінкою проектів, у табл. 2 [4].

Наведена аналітична інформація у таб. 2 щодо стартап-проектів в Україні за 2017–2019 рр. свідчить, що вітчизняні стартап-проекти мають інформаційний характер. Зокрема, спостерігається розвиток ІТ-сектору в Україні: веб-сайти, онлайн-програми, нові додатки.

Інвестування в стартап-проекти в Україні переважно здійснюють бізнес-янгели та інвестиційні компанії (інституціональні інвестори). Згідно з дослідженнями галузевої Асоціації UVCA було сформовано каталог «Ukrainian Investor Book 2017» в якому відображено діяльність 34 компаній: назва компанії, контактні дані, портфель інвестицій, фактори інвестування та інша інформація [5]. Також пошук інвесторів для розвитку свого стартап-проекту можна здійснити на онлайн-платформі Startup Network, на якій зосереджено 4170 стартапів, 12755 інвестиційних проектів, 3223 заявок на отримання кредиту, 5074 пропозицій продажу бізнесу. Ця платформа з'єднує стартаперів та інвесторів з погляду пошуку інвестицій та інвестування, отримання позики та продажу бізнесу, а також приклади профінансованих проектів [6].

Кожний наступний етап життєвого циклу стартап-проекту зумовлює зміну кола інвесторів.

1	2	3	4	5	6
6	Looqme	2017, Київ	6 088	39 351	Послуга для PR-менеджерів, яка допомагає відстежувати всі згадки про бренд у ЗМІ та отримувати повну аналітику PR-кампаній. За допомогою програми можна розробити, оптимізувати та контролювати цілі своїх комунікаційних стратегій, вимірювати ефективність компаній та отримувати корисну інформацію. Це повна аналітика щодо впливу кожної згадки, активності конкурента та ринкової ситуації в режимі реального часу.
7	Cleven Brush	2017, Харк. обл.	8 321	31 274	Веб-інструмент, який надає клієнтам компанії можливість створювати чудові дизайни.
8	Snipper App	2018, Київська область	10 137	23 568	Власний менеджер фрагментів, створений ексклюзивно за допомогою Swift4 для MacOS, метою якого є єдиний інструмент для збереження щоденних робочих записок, фрагментів коду, хороший помічник у житті розробника. Snipper розроблений таким чином, щоб підтримувати кілька сховищ.
9	Silence	2017, Київ	11 998	20 699	Новий додаток для Android. Це пішохідна екскурсія з елементами квесту. Унікальне поєднання пішохідного квесту, екскурсовода, місцевих порад та гри. Додаток можуть використовувати сім'ї, що хочуть провести вихідні разом, учителі шкіл як інтерактивний урок історії або друзі, які хочуть визначити найрозумнішу людину серед них.
10	Link Strategy	2017, Київ	12 643	19 945	Допомагає знайти ефективні стратегії побудови посилань, цінні зворотні посилання та прив'язки.
11	Aworker	2017, Київ	14 691	17 555	Розумний пошук автосервісу. Об'єднано понад 900 сертифікованих автосервісів та сервісних станцій по всій Україні та надано власникам транспортних засобів можливість швидко отримати декілька рішень проблеми, створивши безкоштовний додаток на веб-сайті всього за 3 хвилини. Це ефективний інструмент взаємодії між автовласниками та автосервісом.
12	Spam Hound	2017, Київ	15 016	17 117	Надійний фільтр спаму для SMS та MMS для платформ iOS та Android, який захищає користувачів від небажаних повідомлень. Користувач може створювати необмежену кількість правил фільтрації, керувати чорними та білими списками вручну та використовувати функції конфігурації flexible. Не потрібне підключення до Інтернету, і клієнт може бути впевнений у конфіденційності, оскільки це не вимагає доступу до вмісту повідомлень.
13	Wattagio	2018, Донецька область	16 042	15 649	Потужний помічник акумулятора, інформує користувача про поточний стан акумулятора та сприяє зниженню споживання енергії. Гнучкі настройки в програмі дають користувачу можливість налаштувати свій профіль відповідно до потреб.
14	Flyy.io	2017, Дніпропетр. обл.	16 780	14 291	Висока конвертація цільових сторінок. Кожен веб-сайт потребує міцного фонду.
15	Street Kast	2018, Одеська область	16 802	14 246	Двостороння платформа, додаток для смартфонів для миттєвого з'єднання творців (режисерів, фотографів) і талантів. Зручний спосіб знайти новий талант або влаштувати акторську, модельну групу. Складається з 2 модулів, один для творців (StreetKaster, користувачі можуть створити проект з описом, датами, місцями та почати отримувати миттєві аудіювання зі свого смартфона), а другий – для таланту (користувачі можуть швидко знайти ідеальну для них роботу, не витрачаючи час на прослуховування).
16	Bimbim	2018, Харк. область	17 115	13 440	Інноваційний аксесуар для жінок. Застосування: внутрішнє освітлення жіночих сумочок, рюкзаків, дорожніх валіз, дипломатів; альтернативне використання – в дорозі, вдома, біля входу, на вулиці, як подарунок. Переваги: гнучкі та легкі; світло на 360 градусів навколо; простий у використанні.
17	Hotelhunt	2018, Київ	17 432	10 879	Бот, призначений для відстеження цін на готелі. Необхідно навести посилання на готель на веб-сайті Booking.com, і він надішле користувачу повідомлення, як тільки ціна на номер зміниться. Бот дасть змогу забронювати готелі за найнижчою ціною, заощадивши до 60% від вартості номера.

1	2	3	4	5	6
18	Leadpipe.io	2017, Київ	17 568	7 538	Криптовалюти – це перша блокчейн-платформа для безпечно кредитування, торгівлі та обміну криптовалюти. Дає можливість отримати гарантії повернення коштів криптовалюти кредитора або його заявленої вартості. Вирішує багато глобальних проблем у сферах інвестицій у криптовалюту, P2P-кредитування, торгівлю на фінансових ринках, обмін криптовалютами та алгоритмічну торгівлю. Платформа призначена для продовження поширення криптовалюти серед усіх верств населення планети, незалежно від їхнього соціального статусу.
19	YesNo Please	2019, Київ	24 023	1 857	За допомогою програми можна отримати відповідь на своє запитання, скориставшись випадковим органом, що приймає рішення. Усі відповіді справді випадкові.
20	Braiby	2017, Київ	24 120	1 836	Безкоштовна онлайн-платформа розвитку з раннього дитинства. Це перша в своєму роді цілісна платформа, яка містить сенсорні заходи для розвитку з раннього дитинства, починаючи з першого дня життя дитини

Джерело: складено авторами за [4]

Обсяги інвестування бізнес-янголів, як правило, коливаються в межах від 5,0 до 250,0 тис. доларів. Бізнес-янголі – проміжна ланка між самофінансуванням та коштами інституціональних інвесторів. На противагу бізнес-яंगолам, інституціональні інвестори інвестують у більш пізні стадії розвитку стартапу, розмір інвестування може коливатися від 200,0 тис. до 20,0 млн. доларів за один раунд фінансування [1].

Висновки з проведеного дослідження. Отже, в Україні створено передумови для інвестування стартап-проектів, а їхній розвиток зумовлений не лише використанням в інноваційних розробках ІТ, але й значною увагою з боку користувачів.

Однак, на жаль, недостатня зацікавленість з боку держави щодо інвестування стартап-проектів стримує розвиток цього сектору, а відсутність замовників, що прагнуть купити кінцевий продукт (послугу), в Україні зумовлює необхідність пошуку споживачів за кордоном.

З огляду на це, в Україні доцільно створити засади щодо розвитку стартап-проектів на державному рівні:

- 1) формування системи гарантування повернення інвестицій;
- 2) створення програми підтримки стартап-проектів на рівні держави (в напрямі інвестування та відповідної законодавчої бази);
- 3) забезпечення створення ефективного механізму порядку формування та використання коштів інвестиційних фондів.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Гавриш О.А., Дергачова В.В., Кравченко М.О. Менеджмент стартап проектів: підручник. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2019. 344 с.

2. Ukrainian Startups' Rating. URL : <https://www.startupranking.com/countries> (дата звернення 25.09.2019).

3. Курченко О.О. Становлення та розвиток стартапів в Україні: проблеми та шляхи вирішення. Український соціум. 2016. № 2(57) URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Usoc_2016_2_10 (дата звернення 30.09.2019).

4. Ukrainian Startups' Ranking. URL: <https://www.startupranking.com/startup/new> (дата звернення 25.09.2019).

5. Основні тенденції розвитку стартапів в Україні: проблеми, перешкоди і можливості. 2018р. URL: <https://www.civic-synergy.org.ua/wp-content/uploads/2018/04/Osnovni-tendentsiyi-rozvytku-startapiv-v-Ukrayini-1-1.pdf> (дата звернення 01.10.2019).

6. Startup Networ. URL: <https://startup.ua/ua/> (дата звернення 01.10.2019).

REFERENCES:

1. Havrysh O.A., Derhachova V.V., Kravchenko M.O. (2019) *Menedzhment startup proektiv* [Management of startup projects]. KPI im Ihoria Sikors'koho, Kyiv: Vyd-vo «Politekhnika».

2. Startups' Rating (2019) Ukrainian Startups' Rating. Available at: <https://www.startupranking.com/countries>, (accessed 25 September 2019).

3. Kurchenko O.O. (2016) Stanovlennia ta rozvytok startapiv v Ukraini: problemy ta shliakhy vyrishenn [Startup and development of startups in Ukraine: problems and solutions]. *Ukrains'kyj sotsium*, no. 2(57). Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Usoc_2016_2_10 (accessed 30 September 2019).

4. Startups' Rating (2019) Ukrainian Startups' Rating. Available at: <https://www.startupranking.com/countries> (accessed 25 September 2019).

5. Osnovni tendentsii rozvytku startapiv v Ukraini (2018) Osnovni tendentsii rozvytku startapiv v Ukraini: problemy, pereshkody i mozhlyvosti. Available at: <https://www.civic-synergy.org.ua/wp-content/uploads/2018/04/Osnovni-tendentsiyi-rozvytku-startapiv-v-Ukrayini-1-1.pdf> (accessed 01 October 2019).

6. Startup Networ (2019) Startup Networ. Available at: <https://startup.ua/> (accessed 01 October 2019).

Guk Olga

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Senior Lecturer at Department of Management
National Technical University of Ukraine
«Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute»

Mokhonko Ganna

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Senior Lecturer at Department of Management
National Technical University of Ukraine
«Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute»

INVESTMENT OF STARTUP PROJECTS IN UKRAINE

The purpose of the article. The purpose of this article is an analysis of investing of domestic startup projects and rang of the registered startup companies in Ukraine after different signs. There is forming of effective mechanism of investing of startup projects in modern economic terms basic tasks. In the article investigational a place of startup projects of Ukraine is among other countries of the world.

Methodology. In the article authors are use in theory the applied approach for creation of the effective system of investing of startap projects and comparative description of different startap projects of the world and Ukraine in particular. Approach of the systems, statistical information with the help of which investigational there is the world rating of startup projects of the world, is also applied.

Results. In the article the problems of investing of startup projects are exposed in Ukraine. Development of information technologies in Ukraine is instrumental in creation of new business of models and startup. From data of the world rating of startup service of Startup Ranking Ukraine in 2018 year occupies 42 places among 190 countries. In the article the place of startup projects of Ukraine is considered among other countries in 2018 year. Comparative description of position of Ukraine is carried out in 2016 year and in 2018 year. A list is given 27 countries of the world of rang after the amount of the registered startup companies: from them countries which occupy the first 25 places are presented, Ukraine is 42 places and last place Nigeria. The most and the least amount of startup companies which are incorporated in the different countries of the world is selected. In the article investigational rating of the most actual Ukrainian projects in 2017–2019 years of rang after grades and estimation of projects. Projects are identified after the years of foundation (2017–2019 years), sequence among other projects, estimation and basic descriptions. The features of domestic startup projects are investigational authors and certainly, that greater part of projects is devoted IT to the sphere. Investing in startup projects in Ukraine mainly carry out business-angels and investment companies (institucional investors). In obedience to researches of a particular branch Association UVCA the catalogue of «Ukrainian Investor Book was formed 2017» activity of 34 companies is represented in which: company name, contact information, brief-case of investments, factors of investing and other information. The features of investing of startup projects are analysed among business-yangoliv and investment companies. Work is described the Internet of platform of Startup Network on which is concentrated the robot of different startup, investment projects and their co-operating with investors in direction of receipt of credit or sale of business. By authors certainly basic investors of startup projects of Ukraini: biznes-yangoliv and institutional investors. The features of investing on the stages of life cycle of startup projects are described. Every next stage of life cycle of startup project pre-determines the change of circle of investors. Volumes of investing are business-angels, as a rule hesitate within the limits of vib 5,0 to 250,0 thousand of dollars. Business-angels is an intermediate between self-finance and money of institutional investors. In a counterbalance business-angels, institucional investors invest in more late stages of development of startups, the size of investing can hesitate from 200,0 thousand to 20,0 million dollars for one round of financing.

Practical implications. For the effective investing of startup projects in Ukraine it is expedient to form the system of guaranteing of returning of investments; to create the program of support of startup projects at the level of the state (in direction of investing and proper legislative base); to provide forming of effective mechanism of order of forming and use of money of investment funds. Thus, the basic task of public policy in direction of development of startup projects is creation of the proper legislative acts and grant of guarantees of returning of money investors.

Value/originality. In the process of analysis, investing of domestic startup projects was found out the feature of rang of the registered startup companies after different signs. It is selected IT sphere as basic in realization of modern startup. In obedience to the state-of-the-art review of Startup Ranking the place of Ukraine is analysed among the countries of the world in rating of the best startup projects.